

Morattijeva in Illy ustanovila tehnološki distrikt FJK za molekularno biomedicino

TRST - Predsednik deželne vlade FJK Riccardo Illy ter ministrica za šolstvo in raziskovanje Letizia Moratti (foto Kroma) sta včeraj na sedežu družbe Sin-crotrone Trieste pri Bazovici podpisala programski sporazum, s katerim sta položila vogelni kamen tehnološkega distrikta FJK za molekularno biomedicino. Ministrstvo bo zanj prispevalo 15 milijonov evrov, deželna vlada FJK pa 21 milijonov.

Morattijeva je včeraj v znanstvenem parku pri Padričah podpisala tudi dogovor o okrepitvi sodelovanja tržaških znanstvenih ustanov z državami skupine G77, poleg tega pa je obiskala Mednarodni center za teoretsko fiziko v Miramaru, ki te dni slavi 40-letnico delovanja.

Na 6. strani

Rodil se je tehnološki distrikt Furlanije-Juljske krajine za molekularno biomedicino

Sporazum sta podpisala ministrica Morattijeva in predsednik Illy

V Trstu se je rodil deveti od enajstih tehnoloških distriktov v Italiji. Namenjen bo molekularni biomedicini, teritorialno pa se bo razprostiral po celotni Furlaniji-Juljski krajini. Zadevni programski sporazum sta včeraj dopoldne podpisala na sedezu družbe Sincrotrone Trieste pri Bazovici ministrica za raziskovanje Letizia Moratti in predsednik deželne vlade Riccardo Illy.

Kot je pojasnila ministrica v svojem priložnostnem nagovoru, so tehnološki distrikti italijanska specifika. Nastajajo po zgledu industrijskih distriktov, ki povezujejo vse člene neke proizvodne verige, npr. vsa podjetja, ki sodelujejo pri proizvodnji stolov. Posebnost tehnoloških distriktov pa je v tem, se ne omejujejo na proizvodnjo, temveč poudarjeno gojijo raziskovanje, ki je potrebno za inovativne proizvode in proizvodne postopke.

Tako bo predvidoma tudi s tehnološkim distriktom FJK za molekulo biomedicine. Razvijal bo raziskovanje izrazito aplikativnega značaja zlasti na področjih, kot so onkologija, kardiologija, nevrologija, hepatologija in regenerativna medicina. Pri tem bo na interdisciplinaren način uporabljala dosežke in tehnike molekularne biologije, bioinformatike, znanosti o materialih, nanotehnologije ipd. Ta raziskovalna dejavnost bi morala obroditi nova zdravila ter diagnostične in terapevtske sisteme, ki naj bi jih potem v okviru distrikta tudi proizvajali in prodajali.

Distrikt bodo sestavljali znanstvene ustanove in podjetja, javnega in zasebnega značaja, ki so pred nekaj meseci ustanovili Konzorcij za molekularno biomedicino

Morattijeva (desno) in Illy podpisujeta programski sporazum

Kroma

(CBM), pa se tržaška in videmska univerza, visoka šola SISSA, padriški znanstveni park in drugi. V Konzorciju za molekularno biomedicino najdemo raziskovalne ustanove, kot so Mednarodni center za genetsko inženirstvo in biotehnologijo (ICGEB) in otroška bolnišnica Burlo Garofolo iz Trsta ter onkološki center iz Aviana; zasebna podjetja, kot so Bracco, Eurospital, Italtbs in Transpharma; finančne družbe oz. zavodi, kot so zavod Generali, Fundacija CRT, Friulia ipd.

Distrikt bo koordiniral pravkar omenjeni Konzorcij za molekularno biomedicino, ki ima svoj sedež pri sinhrotronu Elettri (trenutno razpolaga s 6 tisoč kvadratnih metrov pokritih površin, v kratkem pa bo se s 5 tisoč), nadzoroval pa ga bo Area Science park. Ministrstvo za raziskovanje bo za razvoj

distrikta prispevalo 15 milijonov evrov v prihodnjih treh letih, deželna uprava FJK pa 21 milijonov evrov. To naj bi omogočilo zaposlitev 300 do 400 enot visoko kvalificirane delovne sile, sicer pa naj bi v distriktu v prvih desetih letih delovanja našlo delo 1.500 do 2.000 ljudi.

Morattijeva in Illy sta ob podpisu programskega sporazuma izrazila prepričanje, da bo distrikt pritegnil visokotehnološka podjetja iz Italije in drugih držav, pa jih tudi pomagal ustvarjati. Podpisu so prisostvovali državna podtajnika za raziskovanje Guido Possa in za zunanje zadeve Roberto Antonione, predsednica Area Science parka Maria Cristina Pedicchio, rektorja tržaške in videmske univerze Domenico Romeo in Furio Honsell, rektor SISSA Stefano Fantoni idr.

Morattijeva podpisala dogovor o sodelovanju z državami v razvoju

Priznanje za dragoceno vlogo Tržaškega sistema

Znanstvene ustanove, ki sestavljajo t. i. Tržaški sistem, od Mednarodnega centra za teoretsko fiziko (ICTP) do Mednarodnega centra za visoko znanost in tehnologijo (ICS-UNIDO), bodo okrepile sodelovanje z državami skupine G77. Tako določa spomenica o soglasju, ki so jo včeraj dopoldne v znanstvenem parku pri Padricah podpisali predstavniki Italije, Tržaškega sistema in skupine G77. Za Italijo sta dogovor podpisala ministrica za solstvo in raziskovanje Letizia Moratti ter državni podtajnik za zunanje zadeve Roberto Antonione; za Tržaški sistem predsednica Area Science parka Maria Cristina Pedicchio, predsednik združenja Sci-

ence for development Trieste Arturo Falaschi in predsednik Mednarodne fundacije Trst za napredek in svobodo znanosti Paolo Budinich; za skupino G77 pa predsednik Nassir Abdulaziz Al-Nasser, sicer stalni predstavnik Katarja pri Združenih narodih.

Dogovor predvideva, da bo Tržaški sistem še okrepil svojo vlogo posredovanja vrhunškega znanja državam v razvoju. V tem okviru naj bi v Trstu tudi priredili razstavo ter forum o znanosti in tehnologiji držav tretjega sveta (prvič mogoče leta 2006). V spomenici so predstavniki italijanske vlade tudi potrdili svojo podporo kandidaturi Trsta za prireditev expoja v

letu 2008 na temo »Mobilnost znanja«. V tem sklopu bo Italija v letih 2005-2009 se okrepila programe strokovnega izpopolnjevanja za raziskovalce iz držav v razvoju.

Podpisu spomenice o soglasju so prisostvovali delegati 27 držav pri Mednarodnem uradu za razstave (BIE), ki so včeraj sklenili tridnevni obisk v našem mestu. Prišli so zato, da bi поблиže spoznali projekt za tržaški expo.

Spomnimo naj, da je skupino G77 leta 1964 ustanovilo 77 držav v razvoju, da bi osnovalo zavestništvo tretjega sveta v sklopu Združenih narodov. V teh stidesetih letih se je skupina številčno povečala, saj danes šteje skupno 132 držav članic.

EXPO 2008 / VČERAJ SO BILI V ZNANSTVENEM PARKU

Delegati pri BIE sklenili obisk

Ugoden obračun - V ponedeljek so si privoščili izlet v Praproto

»Prepričan sem, da smo 27 delegatom pri Mednarodnem uradu za razstave (BIE) na učinkovit način prikazali, katera je dodana vrednost tržaške kandidature za prireditev expoja v letu 2008. V starih dneh obiska so lahko na lastne oči spoznali, da je »mobilnost znanja« za Trst nekaj več kot zgolj tema za svetovno razstavo, saj je Trst mesto, ki je postalo center za znanstvene in tehnološke izmenjave na svetovni ravni. Poleg tega nam je tudi uspelo obrazložiti, da bi expo bistveno pripomogel k oživitvi območja starega pristanišča in bi torej pripomogel k nadaljnjemu razvoju mesta. Tu ne bi gradili katedrale v puščavi.«

Tako je povedal italijanski delegat pri BIE Francesco Carruso, ko je včeraj napravil obračun obiska 27 delegatov pri BIE. Le-ti so prišli v soboto zvečer. V nedeljo so si ogledali mesto in se zlasti staro pristanišče, kjer naj bi se expo odvijal. V ponedeljek so se udeležili proslave ob 40-letnici Mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru ter se srečali s predstavniki državnih in krajevnih oblasti. Včeraj pa so obiskali znanstveni park pri Padricah, kjer so prisostvovali podpisu dogovora s skupino držav G77, ter si naposled ogledali potniško velikanško Carnival Valor, ki se ta čas dograjuje v tržaški ladjedelnici.

Omenimo naj, da so si ugledni gostje v ponedeljek zvečer privoščili tudi krajši izlet na naš Kras. Z velikim zanimanjem so si ogledali klet znanega vinogradnika in vinarja Edija Kanteta v Praproto, potem pa so bili na večerji v bližnjem kmečkem turizmu Danila Lupinca.

Znanstveni park / Obisk

Morattijeva zagotovila finančna sredstva za sinhrotron in FEL

Vlada bo družbi Sincrotrone Trieste omogočila, da bo prebrodila sedanje finančne težave, poleg tega pa bo priskrbela finančna sredstva, ki so potrebna za izgradnjo prosto-elektronskega laserja (FEL) ob samem sinhrotronu. Tako je zagotovila ministrica za raziskovanje Letizia Moratti, ko je včeraj ob podpisu programskega sporazuma za biomedicinski tehnološki distrikt obiskala sinhrotron Elettra.

Spomnimo naj, da je družba Sincrotrone Trieste danes zadolžena pri bankah za 17 milijonov evrov. Morattijeva je dejala, da ji bo vlada v prihodnjih treh letih podelila po 14 milijonov evrov letno. K temu je treba dodati 12,9

milijona evrov letnega prispevka, ki ga vlada družbi vseskozi redno zagotavlja.

Kaj pa FEL? Morattijeva je spomnila, da je za njegovo izgradnjo Evropska investicijska banka (BEI) že zagotovila brezobrestno posojilo za 35 milijonov evrov. Italijanska vlada bo po njenih besedah skupno prispevala za projekt prav toliko, saj bo dala na razpolago 28 milijonov evrov za FEL, 7 milijonov evrov pa za posodobitev opreme sinhrotrona. K temu je treba dodati še 11 milijonov evrov, ki jih bo za projekt prispevala deželna uprava FJK. Vse to naj bi omogočilo izgradnjo FEL-a, ki bo nekakšen sinhrotron najnovejše generacije.

MIRAMAR / NA JUBILEJNEM SIMPOZIJU V CENTRU ZA FIZIKO

Srečanje z Johnom F. Nashem, nobelovcem »čudovitega uma«

Po njegovi življenjski poti je Ron Howard posnel svojo filmsko uspešnico

V okviru praznovanja 40. obletnice Centra za fiziko je bilo včeraj na vrsti kar nekaj visokih strokovnih predavanj. Največ pozornosti je nedvomno zbudil nastop Johna Forbessa Nasha Jr., 76-letnega genija matematike in Nobelovega nagrajenca za ekonomijo iz leta 1994. Njegovo življenjsko pot opisuje knjiga A Beautiful Mind (Čudoviti um), na osnovi katere je ameriški režiser Ron Howard ustvaril istoimensko filmsko uspešnico. Film podrobno opisuje predvsem Nashovo shizofrenijo. Leto si je kljub bolezni zaslužil Nobelovo nagrado, in sicer z izdelavo Teorije iger, ki jo zdaj že leta uspešno uporabljajo ekonomisti in drugi raziskovalci.

V natrpani glavni dvorani centra Abdusa Salama je nobelovec sinoci predaval o enačbi, ki jo je sam odkril pred leti, a je dolgo ni mogel uporabljati, saj ni točno vedel, kaj bi z njo. Misli je že, da jo bo opustil, ko je vendarle razumel, da je to pripomoček za enačenje prostora in časa.

Na koncu predavanja nam je uspelo spregovoriti z njim. Pred seboj smo

John Nash

imeli cloveka trudnega pogleda iz globoko vkopanih oči, ki pa je kljub temu oddajal občutek velike umerjenosti. Na vprašanje, ali je bila Teorija iger sad dolgih raziskav, je Nash odgovoril, da je bilo to bolj podobno iluminaciji. Na hodniku ga je medtem potrpežljivo čakala mala množica

studentov matematike. Povedal je, da nima zanje posebnih nasvetov, čes da mora priti motivacija za studij vsakemu studentu sama, ne pa s tem, da le-ta obožuje slavne akademike. O tem, da je postal slaven tudi izven akademskega sveta, pa je menil, da je dobra stvar, saj mu omogoča velike potovanja. Ob koncu smo ga povprašali za mnenje o filmu, ki je opisal njegovo življenje. »Dobro so ga izvedli, zaslužili so si svoje oskarje. Spominjam se, kako sem na premieri sedel ob režiserju. Vse je bilo zelo intenzivno, navdajala so me silna čustva.« Pogovoru je prisostvovala tudi žena Alicia, njegova bivša študentka, zenska, ki mu je že toliko let ob strani.

Včeraj je bil najavljen v Centru za fiziko tudi obisk ministrice Letizie Moratti. Zaradi njene politike nestalnih mest so raziskovalci tržaške univerze in visoke šole SISSA pripravljali protestno akcijo. Ministrica pa se v miramarskem centru ni pojavila, saj se je z ravnateljem centra Sreenivasanom srečala v Grljanu.

Aljoša Fonda